

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

SAMSUN CANİK BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ađustos 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	35

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2016 Yılı Gelir Bütçesi

Tablo 2: 2016 Yılı Gider Bütçesi

Tablo 3: 2017 Yılı Gelir Bütçesi

Tablo 4: 2017 Yılı Gider Bütçesi

Tablo 5: 2017 Yılı Finansman Durumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Belediyenin, bütçe ve mali işlemlerinin hangi esaslara göre yapılacağı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilmektedir. Kurumun muhasebe ve kayıt düzeni ile üretilen raporlar, defter ve cetveller yukarıda adı geçen yönetmeliğe göre oluşturulmuştur.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir. Bu sistem genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir sistem olup kamu kaynaklı faaliyet gösteren ve elde edilen kamu kaynağını gelir ve varlık olarak kaydeden ve bu gelir ve varlıklardan yapılan harcamaları kayıt altına alan muhasebe sistemidir. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar nakit akışlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından kullanılır.

Canik Belediyesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre kendi bütçesini hazırlamaya yetkili olup ilgili mali yıl bütçesinin Belediye Meclisince onaylanması gerekmektedir.

Kurumdaki müdürlükler mali sorumluluk yönünden harcama yetkilisi konumundadır ve her müdürlük kendi bütçesini oluşturmak ile görevlidir. Kurumun genel bütçe ve muhasebe işlemleri ise Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir.

Mali Hizmetler Müdürlüğü Gelirler ve İcra Takip şefliklerden oluşmaktadır.

Mali Hizmetler Müdürlüğü, 5018 sayılı Kanun kapsamında kendisine verilmiş olan görevleri yapmaktadır. Mali Hizmetler Müdürlüğü'nün kuruluş, görev, yetki, sorumluluk ve çalışmalarını düzenleyen bir yönergesi bulunmaktadır. Mali Hizmetler Müdürlüğü emrinde; 8 memur personel, 1 sözleşmeli personel ile 1 şirket personeli olmak üzere toplam 10 personel bulunmaktadır.

Belediye merkez binasında 1 nakit veznesi, 1 kredi kartı veznesi hizmet vermektedir.

Müdürlüğün sorumluluğunda, işlemleri takip edilmekte olan yaklaşık 53.818 emlak vergisi mükellefi, 3753 çevre temizlik mükellefi, 1858 ilan ve reklam vergisi mükellefi, 32 adet elektrik tüketim vergisi mükellefi, 1 adet haberleşme vergisi mükellefi, 5 adet eğlence vergisi mükellefi bulunmakta olup ecrimisil mükellefi bulunmadığı görülmüştür.

Müdürlükçe belediyenin tüm tahsilatları merkez ve şube veznelerinden, internet ortamında sanal POS üzerinden ve Vakıfbank, şubesinde on-line şekilde yapılmaktadır.

Canik Belediyesinin 2016 yılı ile 2017 yılı 12 aylık dönemine ilişkin gelir ve gider durumu özet olarak aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1: 2016 Yılı Gelir Bütçesi

Eko.Sm. E1	Hesap Adı	Toplam Tahakkuk	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı (%)
800.1	Vergi Gelirleri	16.449.312,61	9.185.845,89	55,73
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.983.644,64	1.824.780,33	61,14
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	777.022,00	777.022,00	100
800.5	Diğer Gelirler	22.063.101,25	19.119.567,40	86,66
800.6	Sermaye Gelirleri	360.411,00	284.530,87	78,43
800.9	Red ve İadeler (-)	20.817,10	20.817,10	100
GENEL TOPLAM		42.654.308,60	31.170.929,39	73,08

Tablo 2: 2016 Yılı Gider Bütçesi

Eko.Sm. E1	Hesap Adı	Net Bütçe Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı (%)
830.01	Personel Giderleri	5.830.743,92	5.803.084,94	99,53
830.02	SGK Devlet Primi Giderleri	830.947,95	821.546,34	98,87
830.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28.111.734,09	28.058.321,91	99,81
830.04	Faiz Giderleri	1.916.664,50	1.916.644,50	100
830.05	Cari Transferler	820.929,17	820.929,17	100
830.06	Sermaye Giderleri	1.988.980,37	1.988.980,37	100
830.07	Sermaye Transferleri			
830.08	Borç Verme			
830.09	Yedek Ödenek			
GENEL TOPLAM		39.500.000,00	39.409.527,23	99,77

Tablo 3: 2017 Yılı Gelir Bütçesi

AÇIKLAMA		Bütçe İle Tahmin Edilen Gelir	31.12.2017 İtibariyle Gerçekleşen Bütçe Geliri	Gerçekleşme Oranı (%)
800	BÜTÇE GELİRLERİ			
800.1	Vergi Gelirleri	12.023.112,93	11.628.304,72	96
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.545.533,32	2.780.959,59	180
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	722.445,72	768.580,00	106
800.5	Diğer Gelirler	24.352.224,75	24.158.371,04	99
800.6	Sermaye Gelirleri	23.856.683,28	3.532.589,72	14,80
800.8	Alacaklardan Tahsilat			
800.9	Red ve İadeler (-)			
GENEL TOPLAM		62.550.000,00	42.868.805,07	68,5

Tablo 4: 2017 Yılı Gider Bütçesi

AÇIKLAMA		Bütçe İle Verilen Ödenek	31.12.2017 İtibariyle Gerçekleşen Bütçe Gideri	Gerçekleşme Oranı (%)
830.1	Personel Giderleri	7.327.359,40	5.858.204,86	79,95
830.2	Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	890.153,77	890.144,52	100
830.3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	28.729.880,99	28.729.879,99	100
830.4	Faiz Giderleri	4.183.576,53	4.183.576,53	100
830.5	Cari Transferler	964.867,67	964.867,67	100
830.6	Sermaye Giderleri	20.454.162,54	23.084.161,43	112,8
830.7	Sermaye Transferleri	0	0	0
830.8	Borç Verme			
830.9	Yedek Ödenekler	4.051.350,76		
GENEL TOPLAM		62.550.000,00	63.710.835,00	101,8

Tablo 5: 2017 Yılı Finansman Durumu

I	II	III	IV	Finansmanın Ekonomik Sınıflandırması	31.12.2017 İtibariyle
1				İÇ BORÇLANMA	
	9			DİĞER YÜKÜM.	
		52		DİĞER BANKALARDAN	
			1	BORÇLANMA	698.546,32
GENEL TOPLAM:					698.546,32

Kurumdan alınan tablolar ışığında 2017 yılı gerçekleşen bütçe gideri 63.710.835,00 TL'dir. Söz konusu giderlerin 5.858.204,86TL'si Personel Giderleri,890.144,52TL'si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, 28.729.879,99 TL'si Mal ve Hizmet Alımları Giderleri, 4.83.576,53 TL'si Faiz Giderleri, 964.867,67 TL'si Cari Transferler ve 23.084.161,43 TL'si Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır.

2017 yılı gerçekleşen bütçe geliri 42.868.805,67TL'dir. Söz konusu gelirlerin 11.628.304,72 TL'si Vergi Gelirleri, 2.780.959,59TL'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 768.580,00TL'si Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler, 24.158.371,04TL'si Diğer Gelirleri, 3.532.589,72TL'si Sermaye Gelirlerinden oluşmaktadır.

Canik Belediyesinin, 2017 yılı itibariyle Halk Bankasından toplamda 698.546,32 TL iç borçlanma yoluyla kaynak kullanımını gerçekleştirdiği görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildięi mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de deęerlendirilmiřtir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına Kaydedilmemesi Gereken Tutarların Kaydedilmesi

Canik Belediyesinin kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemleri dolayısıyla doğrudan giderleştirilmesi ya da ilgili malın maliyetine eklenmesi gerekenlerin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 137’nci maddesinde;

“191-Katma Değer Vergisi Hesabı, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

11 seri numaralı Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin “E-Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar Mesleki Kuruluşlar” başlıklı bölümünde belediyelerin vergilendirilmesine ilişkin olarak “... kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamına girmediğinden vergiye tabi olmayacaktır...” ifadelerine yer verilmiştir. Bu doğrultuda belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dâhil edilmemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanununun 30’uncu maddesinin (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Canik Belediyesinin kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemleri dolayısıyla doğrudan giderleştirilmesi ya da ilgili malın maliyetine eklenmesi gereken 6.823.393,16 TL tutarın katma değer vergisini doğrudan giderleştirmek ya da ilgili malın maliyetine eklemek yerine, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı’na kaydedilmesi mevzuata aykırılık oluşturmakta ve bu nedenle mali tablolarında bu tutarda bir hataya neden olarak mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin tarafınızca şifaen uyarılması üzerine, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı kullanılmamakta olup, alınan mal veya hizmet KDV dahil haliyle giderleştirilmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmasına son verildiği belirtilmişse de, geçmişe dönük olarak mali tablolarda düzeltme işlemi yapılamayacağından 2017 yılı mali tablolarında ki 6.823.393,16 TL'lik hatanın varlığı devam etmektedir. Bu durum mali tabloların güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

BULGU 2: Belediyenin Şirketindeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

Canik Belediyesinin şirketindeki sermaye tutarı ile 241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının uyuşmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181'inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 182'inci maddesinde;

“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir...” denilmektedir.

241 No'lu Hesabın işleyişi ise adı geçen Yönetmelik'in 183'üncü maddesinde açıklanmıştır.

Belediyenin, Canik İmar İnşaat Ticaret Ltd. Şti.'nde %100 oranında ortaklığı bulunmaktadır ve bu şirketteki toplam sermaye miktarı 2.000.000,00 TL'dir. Yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere Belediyenin muhasebe kayıtlarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 2.000.000,00 TL borç bakiyesi bulunması gerekirken 1.404.318,62 TL borç bakiyesi bulunmaktadır. Dolayısıyla 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında toplam 595.681,38 TL eksik borç

bakiyesi bulunması suretiyle mali tablolarda hataya sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin, Canik imar İnşaat Tic. Ltd. Şti.nde kayıtlı toplam sermaye miktarı 2.000.000,0 TL olup, ödenmiş sermayesi 1.404.318,62 TL dir. Tespitinizde belirtilen 595.681,38 TL lik eksik borç kısmı, aynı ve nakdi olarak Belediyemizin imkânları doğrultusunda sermaye hesabına aktarılarak, kayıtlı sermaye tutarına ulaşılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar aynı ve nakdi olarak Kurumun imkânları doğrultusunda sermaye hesabına aktarılacağını ve ilgili tutarın kayıtlı sermaye tutarına ulaşılacağını belirtmişse de, geçmişe dönük olarak mali tablolarda düzeltme işlemi yapılamayacağından 2017 yılı mali tablolarında 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin 595.681,38 TL’lik hatanın varlığı devam etmektedir. Bu durum mali tabloların güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

BULGU 3: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde 252 Binalar Hesabı 192’nci ve 193’üncü maddelerde açıklanmıştır. “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 192’nci maddesinde aynen:

“*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir.

“*Hesabın İşleyişi*” başlıklı 193’üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası da aynen:

“(7) *Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.*” şeklindedir.

Yine Yönetmelikte 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 188’inci ve 189’uncu maddelerde açıklanmıştır. “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 188’nci maddesinde aynen:

“*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir.

“*Hesabın İşleyişi başlıklı*” 193’üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak

kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası da aynen:

“Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.” şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, aşağıdaki listede gösterilen Belediyenin tahsis ettiği 5 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarına alınarak takip edilmediği görülmüştür.

MUHASEBE KAYITLARINDA İZLENMEYEN TAŞINMAZLAR								
SIR A NO	ADA	PARSE L	MAHALLE	NİTELİĞİ	TAHSİS EDİLEN	KULLANIM ŞEKLİ	ENCÜMEN KARAR TARİH VE SAYISI	TAHSİS SÜRESİ
1	9794	5	Düvecik Mah.	Arsa	... Tan. Yar. ve Kül. Derneği ve ... Mahalle Muhtarlığı	Halı Saha	04.10.2017-2017/403	16.10.2017 - 01.04.2019
2	11597	3	TeknepinarMah	Arsa	... Spor Klübü	Halı Saha	26.10.2016-2016/516	01.11.2016 - 01.11.2019
3	5879	9	HacıismailMah	İ.O Uygulama Bahçesi	... Mahallesi Yardımlaşma Derneği	Aile Okulu ve Eğitim Merkezi	19.04.2017-2017/153	21.04.2017 - Belediye Yerel Seçimlerine Kadar
4	6043	2	Dereler	Park Alanı	... Ltd. Şti	Spor Tesis	03.10.2018-2018/5	-
5	11621	1	Yeni Mah.	Arsa	... Derneği Canik Şb. ve ... Muhtarlar Derneği	Bina	13.05.2015/184	13.05.2015 - Belediye Yerel Seçimlerine Kadar

Kamu idaresi cevabında; “Mevcut tahsislerin tamamı iptal edildiğinden, bundan sonraki tahsis işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilerek gerekli kayıtların tutulması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, mevcut tahsislerin tamamı iptal edildiği, bundan sonraki tahsis işlemlerinin Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilerek gerekli kayıtların tutulmasının sağlanacağı belirtilmişse de, 2017 yılı için söz konusu taşınmazların ilgili muhasebe kayıtlarına alınmamasının mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Samsun Canık Belediyesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediyeye Ait Taşınmazlara İlişkin Defter ve Cetvellerin Mevzuata Uygun Olarak Tutulmaması

Taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmeliğin “*Kayıt Şekli*” başlıklı 7'nci maddesinde:

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “*Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar*” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki “*Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu*”nda,

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “*Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar*” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki “*Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu*”nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının “*Orta Malları*” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki “*Orta Malları Formu*”nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının “*Genel Hizmet Alanları*” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki “*Genel Hizmet Alanları Formu*”nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki “*Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu*”nda” yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) *Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.*

(3) *İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir.” hükümleri yer almaktadır.*

Bu hükümlere göre, Belediye taşınmazlarının söz konusu Yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formunda, Orta Malları Formu’nda, Genel Hizmet Alanları Formunda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazılarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Yapılan denetimde, Kuruma ait taşınmazlar için Belediyece yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalara uygun olarak herhangi bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44.maddesinde Kamu İdarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde, Kurumumuza ait olan taşınmaz listeleri Canik Tapu Sicil Müdürlüğünden talep edilerek bu taşınmazların kaydı ile ilgili çalışmalara başlanılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

Canik Belediyesi 2017 yılı hesabına ilişkin yapılan incelemeler sonucunda, kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgilerinin ilgili tapu idaresinden alınmadığı görülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10’uncu maddesinde;

“Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir” hükmü bulunmaktadır.

2942 sayılı Kanununun 39’uncu maddesinde ise;

“Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır” düzenlemesine yer verilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 30’uncu maddesinde ise;

“Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.” düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde emlak vergisine konu taşınmazın kamu kurumları tarafından kamulaştırılması halinde kamu kurumları, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde bu vergiden muaf oldukları için mükellefiyet ortadan kalkmaktadır. Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde ise kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden cezalı emlak vergisi tarh edilecektir. Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulmuş olup Tapu Daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirmekle yükümlü tutulmuştur. Kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleri nedeniyle emlak vergisinin mükellefi ve sorumlusu değişmekte, cezalı emlak vergisi tarhı söz konusu olabilmektedir. Ayrıca vergiye konu emlakın bu vergiden muaf kamu idareleri tarafından kamulaştırılması halinde ise muafiyet söz konusu olabilmektedir. Bu

nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde; "*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi tabiri, belediyeleri ifade eder"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "*Devamlı bilgi verme*" başlıklı 149'uncu maddesinde; "*Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasülalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar*" düzenlemesine, "*Bilgi vermekten imtina edememek*" başlıklı 151'inci maddesinde de; "*Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler*" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "*Özel Usulsüzlük Cezası*" kesileceği düzenlenmiştir.

Yukarda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin Canik Belediyesi tarafından tapu idaresinden istenilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "*Kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazlar ile devir ferağ edilen taşınmazlara ilişkin bilgilerin, tapu idaresinden alınmaması hususunda, Canik Tapu Sicil Müdürlüğüne üst yazı yazılarak, kamulaştırılan taşınmaz kayıtları talep edilmiş ve bu konu ile alakalı olarak gerekli çalışmalar başlatılmıştır.*" denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Kira Süresi Sona Eren Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Encümen Kararı ile Kira Sürelerinin Uzatılması

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde;

“... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri” başlıklı 18’inci maddesinde;

“Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.”,

“Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri” başlıklı 34’üncü maddesinde ise;

“Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.” hükümleri bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir.

2886 sayılı Kanunun “Ecrimisil ve Tahliye” başlıklı 75’inci maddesinde;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, füzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinenin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve füzuli şagilin kusuru aranmaz. ... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm

varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 15’inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 75’inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir.

Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’ndaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanun’daki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Yapılan incelemede Canik Belediyesine ait 17 adet taşınmazın kira süresi sonunda, yeniden ihaleye çıkılarak kiraya verilmeleri gerektiği halde, ihale yapılmaksızın encümen kararı ile kira sürelerinin mevzuata aykırı bir şekilde uzatıldığı tespit edilmiştir.

KİRA SÜRESİ ENCÜMEN KARARIYLA UZATILAN TAŞINMAZLAR						
SIRA NO	MAHALLESİ	ADI SOYADI	KULLANIM ŞEKLİ	ENCÜMEN KARAR TARİH VE SAYISI	SÖZLEŞME SÜRESİ	YILLIK KİRA BEDELİ (TL)
1	Karşıyaka - Hasköy Kuzey Yıldızı	... İletişim	Baz İstasyonu	31.12.2014 / 569	31.12.2014 - 31.12.2017	49.500,00
2	Hasköy	... İletişim	Baz İstasyonu	04.02.2015 / 29	04.02.2015 - 04.05.2018	18.500,00
3	Karşıyaka	... İletişim	Baz İstasyonu	30.12.2015 / 538	24.08.2016 - 24.08.2019	16.750,00
4	Karşıyaka	... İletişim	Baz İstasyonu	22.04.2015 / 163	22.04.2015 - 22.04.2018	16.350,00
5	Dereler	Özel Kişi	Hayvan Pazarı	06.09.2017 / 340	06.09.2017 - 06.09.2024	12.240,00
6	Hasköy	... İletişim	Baz İstasyonu	24.08.2016 / 423	24.08.2016 - 24.08.2019	21.000,00
7	Kuzey Yıldızı	Özel Kişi	Kafeterya	08.07.2015 / 268	08.07.2015 - 08.07.2018	24.000,00
8	Hasköy	Özel Kişi	Kafeterya	01.10.2014 / 445	15.10.2014 - 15.10.2024	432.000,00

9	Teknepinar	... İmar İnş	Kültür Tesisi	27.09.2017 / 402	27.09.2017 - 27.09.2019	60.000,00
10	Karşıyaka	... İmar İnş	Çay Ocağı	27.09.2017 / 402	27.09.2017 - 27.09.2019	12.000,00
11	Karşıyaka	... Banka	ATM Yeri	07.12.2016 / 598	07.12.2016 - 07.12.2019	12.023,60
12	Teknepinar	... Banka	ATM Yeri	21.12.2016 / 618	16.11.2016 - 16.11.2018	8.536,40
13	Karşıyaka	... Banka	ATM Yeri	07.12.2016 / 597	07.12.2016 - 07.12.2019	12.023,60
14	Karşıyaka	... Banka	ATM Yeri	16.11.2016 / 557	16.11.2016 - 16.11.2018	12.023,60
15	Karşıyaka	... Banka	ATM Yeri	14.12.2016 / 606	16.11.2016 - 16.11.2019	12.804,60
16	Karşıyaka	... Banka	ATM Yeri	16.12.2016 / 556	16.11.2016 - 16.11.2019	12.023,60 TL
17	Teknepinar	... İmar İnş	Spor Salonu	02.12.2015 / 510	02.12.2015 - 02.12.2018	12.000,00

Kamu idaresi cevabında; “Kira süresi sona eren ve encümen kararı ile kiraya verilen yerler ile ilgili olarak, kira sözleşmeleri iptal edilerek 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca, ihale usulü kiraya verme işlemi yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Kuruma Ait Taşınmazların 5393 sayılı Kanun’a Aykırı Olarak Dernek, Şirket ve Spor Kulüplerine Tahsis Edilmesi

5393 sayılı Belediye Kanununun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75’inci maddesinde;

“Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

c) Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli

veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.” hükmü yer almaktadır. Söz konusu düzenleme kapsamında mahalli idareler taşınmazlarını kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Söz konusu düzenlemeye göre, belediyelerin dernek ve vakıflarla ortak hizmet projeleri geliştirebileceğinin belirtildiği ancak mülkiyetindeki taşınmazları dernek ve odalara tahsis edebileceğine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülmektedir.

Ancak yapılan inceleme sonucunda, Belediye Encümeninin, Belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınmazları 5393 sayılı Belediye Kanununun 75’inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında dernek, vakıf ve spor kulüplerine tahsisine ilişkin karar aldığı görülmektedir.

Sayıştay Genel Kurulu’nun 2017/1 Esas ve 5415/1 Karar No’lu İçtihadı Birleştirme Kararında;

“Konuya bir kamu idaresi olan belediyeler özelinde bakıldığında da taşınmaz tahsisinde kamu hizmetinin ve kamu idaresinin varlığı ölçütleri geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, belediyeler, mülkiyetlerindeki taşınmazlarını 5393 sayılı Kanun’un sosyal ve ekonomik amaçlı arsa ve konut üretimine ilişkin 69’uncu maddesindeki özel hükümler hariç olmak üzere aynı Kanun’un 75’inci maddesi ile 5018 sayılı Kanun’un 47’nci maddesi çerçevesinde, ancak mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararlar ve sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir.” demiş ve belediyelerin taşınmazlarını, mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşları dışındaki özel ve tüzel kişilere tahsis edemeyeceğine hükmetmiştir.

Yine İçtihadı Birleştirme Kararında;

“... Öte yandan söz konusu tahsislerden bir kısmının bedelli olması yapılan işlemin tahsis niteliğini ortadan kaldırmamakta ve taşınmazın kiralandığı anlamına gelmemektedir. Kaldı ki belediye mülkiyetindeki taşınmazların kiralanması için belediye meclis kararı tek başına yeterli olmayıp böyle bir durumda 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.” denilmek suretiyle tahsislerden bedel alınmasının kiralama anlamına gelmeyeceğini, kiralama işleminin 2886 sayılı Kanun’a göre yapılması gerektiğini hükme

bağlamıştır.

6085 sayılı Sayıştay Kanununun “İçtihatların birleştirilmesi” başlıklı 58’inci maddesinin 3’üncü fıkrasında;

“İçtihatların birleştirilmesi veya değiştirilmesi kararları Resmi Gazetede yayımlanır. Bu kararlara Sayıştay daire ve kurulları ile kamu idareleri ve sorumlular uymak zorundadır.” hükmü yer almaktadır.

Sonuç itibariyle, söz konusu düzenleme ve İçtihadı Birleştirme Kararı doğrultusunda Canik Belediyesi tarafından, aşağıdaki listede ayrıntısı yer alan, hukuka aykırı olarak 4 adet taşınmazın dernek, şirket ve spor kulüplerine tahsis edildiği tespit edilmiştir.

DERNEK, ŞİRKET VE SPOR KULÜPLERİNE TAHSİS EDİLEN TAŞINMAZLAR								
SIR A NO	ADA	PARSE L	MAHALLE	NİTELİĞİ	TAHSİS EDİLEN	KULLANIM ŞEKLİ	ENCÜMEN KARAR TARİH VE SAYISI	TAHSİS SÜRESİ
1	11597	3	Teknepinar Mah.	Arsa	... Spor Kulübü	Halı Saha	26.10.2016-2016/516	01.11.2016 - 01.11.2019
2	5879	9	Hacıismail Mah.	İ.O Uygulama Bahçesi	... Mahallesi Yardımlaşma Derneği	Aile Okulu ve Eğitim Merkezi	19.04.2017-2017/153	21.04.2017 - Belediye Yerel Seçimlerine Kadar
3	6043	2	Dereler	Park Alanı	... Ltd. Şti	Spor Tesis	03.10.2018-2018/5	-
4	11621	1	Yeni Mah.	Arsa	... Derneği Canik Şb. ve ... Muhtarlar Derneği	Bina	13.05.2015/184	13.05.2015 - Belediye Yerel Seçimlerine Kadar

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuza ait bazı tesislerin dernek, şirket ve spor kulüplerine kiralanın tesislerin tamamının tahsis işlemi iptal edilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapıldığı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde

cins tashihi,

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 10’uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

“(1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”

Yapılan taşınmaz denetimi sonucunda, İdarenin tapuda kayıtlı olan bazı taşınmazlarının “cins” bilgileri ile fiili kullanım bilgilerinin birbirinden farklı olduğu, tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmediği görülmüştür.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuza ait binalar, arazi ve arsaların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda, bu kayıtların mevcut kullanım şekli dikkate alınarak gerekli çalışmalar hassasiyetle yapılmaktadır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapıldığı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 6: Yapılan Vergi Tevkifatı ve Sosyal Güvenlik Kesintilerinin İlgili Kurumlara Ödenmemesi

2017 yılı içerisinde yapılan vergi tevkifatı ve sosyal güvenlik kesintilerinin ilgili kurumlara ödenmediği tespit edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “*Vergi tevkifatı*” başlıklı 94’üncü maddesinin 1’inci fıkrasında;

“*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*” hükmü yer almaktadır. Gelir vergisi tevkifatı yapılacak ödemeler fıkranın devamında tek tek sayılmıştır.

Kanunun muhtasar beyannamelerin verilme zamanına ilişkin 98’inci maddesinin 1’inci fıkrasında;

“*94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmi üçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Yıl sonlarında tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden kesilecek vergilerin bildirilmesi için bu süre bir ay uzatılır.*” hükmüne yer verilmiştir.

Yine Kanunun “*Vergi tevkifatının yatırılması başlıklı*” 119’uncu maddesinde;

“*94 üncü madde gereğince yapılan vergi tevkifatı, vergi kesenler tarafından beyanname verecekleri ayın yirmi altıncü günü akşamına kadar bağlı buldukları vergi dairesine yatırılır.*” denilmektedir. Dolayısıyla kamu idarelerinin, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben yaptıkları tevkifatları Kanun’da belirtilen süre içerisinde vergi dairelerine yatırmaları gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 239’uncu maddesinin 1’inci fıkrasının (b) bendinde tahsil edilen Sosyal Sigortalar Kurumu gelirlerinin gönderilme zamanına ilişkin;

“*Muhasebe birimlerince nakden veya mahsuben tahsil edilen sosyal sigortalar kurumu gelirleri aşağıda gösterilmiştir.*

1) Sosyal Sigortalar Kurumu aidatları

Mevzuatı uyarınca, işçi ücretlerinden kesilen sigorta primleri ve karşılıkları bu bölüme kaydedilir. İşin veya işyerinin sicil numarası ile bordronun ait olduğu ay, yardımcı defterde gösterilir. Sigorta primleri; en geç ait oldukları ayı izleyen ay sonuna kadar işyeri sicil numarası, işyeri adı, ilgili olduğu ay ve kesinti tutarını gösteren ve muhasebe birimince düzenlenen bir listeye göre gönderme emri ile Kurumun hesabına gönderilir ve durum bir yazı ile bildirilir. Zorunlu nedenlerle ait oldukları ayı izleyen ay ya da aylarda kayıtlara alınabilen primler, en geç kayıtlara alındığı ay sonuna kadar Kuruma ödenir. Sigorta primlerini süresi içinde ve tam olarak ödemeyenlerden, ödenmeyen prim tutarları için sürenin bittiği tarihten başlayarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen gecikme zammı alınır.

2) Yüklenici hakedişlerinden kesilen sigorta primi ve gecikme zamları

Sigorta Primlerinin Hakedişlerden Mahsup Edilmesi ve Ödenmesi ile Kesin Teminatların İadesi Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca, iş veya işyerinden dolayı tahakkuku muhtemel sigorta primi ve gecikme zammını karşılamak üzere, yüklenicilerin hakedişlerinden söz konusu yönetmelik hükümlerine göre yapılan kesintiler bu bölüme kaydedilir. Bu kesintiler muhasebe birimlerinde, muhasebe kayıtlarına alındığı tarihi izleyen ayın 20 inci gününe kadar kurum hesabına gönderilir.” denilerek muhasebe birimlerinde nakden veya mahsuben tahsil edilen sosyal sigortalar kurumu gelirlerinin, Sosyal Sigortalar Kurumu aidatları ile yüklenici hakedişlerinden kesilen sigorta primi ve gecikme zamları olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar” başlıklı 34 üncü maddesinde de;

“(…)

Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.” denilerek diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi ve fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara kurumların diğer borçlarına göre öncelik verilmiştir.

Bu hükümlere göre, muhtelif ödemelerden kesilip 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alınan vergilerin kesintinin yapıldığı ayı takip eden ayın 26'ncı günü akşamına kadar vergi dairesine ödenmesi gerekir. Yine 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabına alınan tutarların da ilgisine göre en geç ait oldukları ayı izleyen ay sonuna kadar veya muhasebe kayıtlarına alındığı tarihi izleyen ayın 20'inci gününe kadar Sosyal Güvenlik Kurumu hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda, yapılan vergi tevkifatı ve sosyal güvenlik kesintilerinin ilgili kurumlara ödenmediği ve bunun genel bir uygulama haline getirildiği, sadece 2017 yılı için 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında 1.457.285,38 TL; 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabında ise 814.192,92 TL olmak üzere toplam 2.271.478,30 TL'nin ilgili vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmediği görülmüştür. Bu durum, tahakkuk edecek gecikme zamları dolayısıyla kamu zararına da yol açabilecektir.

Kamu idaresi cevabında; “2017 yılı ve öncesinde 360 ve 361 ana hesap kodunda izlenen vergi tevkifatı ve sosyal güvenlik kesintileri her ne kadar mevzuatta belirtilen süre içinde ilgili kurumlara ödenmese de (bildirimleri süresi içinde ilgili Kurumlara yapılmaktadır), Kurumun nakit yetersizliği sebebi ile süresinde ödeme yapılamamaktadır ancak incelemenizde görüleceği üzere; vergi ve sigorta alacaklarının yapılandırılmasına dair çıkarılan haklardan faydalanılıp, taksitler halinde ilgili borçlar ödenmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, vergi tevkifatı ve sosyal güvenlik kesintilerinin süresi içinde ödenmemesine rağmen vergi ve sigorta alacaklarının yapılandırılmasına dair çıkarılan haklardan faydalanıldığı belirtilmişse de, Kamu İdaresi tarafından cevap ekinde herhangi bir kanıtlayıcı evrak sunulmadığından dolayı 2017 yılı için 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında 1.457.285,38 TL; 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabında ise 814.192,92 TL olmak üzere toplam 2.271.478,30 TL'nin ilgili vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmemesi sonucu mevzuata aykırı durumun olduğu düşünülmektedir.

BULGU 7: Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilâtının Yapılmaması

Canik Belediyesi 2017 yılı hesabına ait tahakkuku yapılan arsa, arazi, ilan ve reklam vergisi, diğer taşınmaz kira gelirleri, arsa satışı ve diğer para cezalarının bir kısmının tahsil edilmediği ve tahsilatlarla ilgili gerekli işlemlerin yapılmadığı anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun “*Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri*” başlıklı

38'inci maddesinde aynen;

“Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek” denilmektedir. Mevzuat hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *“Gelirlerin toplanması sorumluluğu”* başlıklı 38'inci maddesinde;

“Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.” hükmü yer almaktadır. Aynı Kanun'un *“Muhasebe Hizmeti Ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları”* başlıklı 61'inci maddesinde ise muhasebe yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Ancak üst yönetici ve muhasebe yetkilisine verilen tüm bu görev ve sorumluluklara karşın aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere kurumda; önceki yıllardan toplam 9.111.761,39 TL gelir devri yapıldığı, 2017 yılı sonu itibarı ile toplam 29.521.956,53 TL çeşitli gelir tahakkuku yapıldığı, 2017 yılı içinde sadece 12.145.165,81 TL tutarında tahsilât yapıldığı, 17.377.040,27 TL'nin tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

Bununla birlikte yapılan inceleme sonucunda, 31.12.2017 tarihi itibarıyla Canik Belediyesinin kısa vadeli borçlarının 300 Banka Kredileri Hesabında 1.922.935,46 TL olarak yer aldığı, uzun vadeli borçlarının ise 400 Banka Kredileri Hesabında 44.223.549,22 TL olarak yer aldığı görülmüştür. Anlaşılacağı üzere kısa ve uzun vadeli olmak üzere Belediyenin toplam borcu 46.146.484,68 TL'dir. Canik Belediyesinin borçluluk durumu göz önüne alındığında Kurum gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatı hususunda sergilenmiş olan ihmal ve dikkatsizlik, Kurumun borçlarını ödemesi önünde önemli bir engel oluşturmaktadır.

Sonuç itibarıyla aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterildiği üzere, kurumun tahsilat oranının %41,14 gibi çok düşük bir oranda gerçekleşmesi, gelirlerin takip ve tahsili hususunda yeterli özenin gösterilmediği kanaati oluşturmaktadır.

2017 YILI VERGİ VE DİĞER GELİRLER (TL)						
NEV'İ	DEVREDEDEN GELİR TAHAKKUKU	YILI TAHAKKUK	TOPLAM TAHAKKUK	YILI NET TAHSİLÂTI	GELECEK YILA DEVREDEDEN TAHAKKUK	TAHSİLÂT ORANI (%)
Arsa Vergisi	855.989,29	900.373,47	1.756.362,76	763.031,11	993.331,65	43,44
Bina Vergisi	4.102.794,67	5.901.792,42	10.004.587,09	5.234.722,91	4.770.113,73	52,32
Çevre Temizlik Vergisi	389.035,13	1.130.009,46	1.519.044,59	1.028.374,22	490.670,37	67,70
Arazi Vergisi	207.048,75	67.791,81	274.840,56	62.645,97	212.194,59	22,79
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	877.401,25	1.601.638,94	2.479.040,19	879.688,82	1.599.351,37	35,49
İlan ve Reklam Vergisi	954.358,60	491.781,12	1.446.139,72	287.642,67	1.158.497,05	19,89
Arsa Satışı	73.365,23	9.876.201,84	9.949.567,07	3.344.626,34	6.604.940,73	33,62
Diğer Para Cezaları	1.651.768,47	440.606,08	2.092.374,55	544.433,77	1.547.940,78	26,02
TOPLAM	9.111.761,39	20.410.195,14	29.521.956,53	12.145.165,81	17.377.040,27	41,14

Kamu idaresi cevabında; “Gelirin takibi ve tahsili konusunda, Kurumumuzca yasal süresi içinde borçlulara ödeme emri gönderilmektedir. Bunun dışında; borçluların banka hesapları, taşıtları ve tapu kayıtlarına icra şefliğince haciz işlemi uygulanmakta ve takibi yapılmaktadır. Buna ilişkin kayıtlar ilgili birimde görülebilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, bulgu konusu gelir kalemlerinden borcunu süresinde ödemeyen mükelleflere takip işlemlerinin uygulandığı, ödeme emri düzenlendiği halde borcunu ödemeyen mükelleflerin mallarına, mevduat hesaplarına, araçlarına haciz işlemi yapılmak suretiyle takip ve tahsilat sürecinin devam ettirildiği belirtilmişse de, bulguda yer alan gelirlere ait tahsilat oranının %41,14 gibi çok düşük bir seviyede olduğu görülmektedir. Toplam tahakkuk miktarının 29.521.956,53 TL olduğu düşünüldüğünde Belediye tarafından 2017 yılı sonu itibarıyla toplam 17.377.040,27 TL'nin tahsil edilmediği ve dolayısıyla belediyenin ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı düşünülmektedir.

BULGU 8: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d Maddelerine Göre Yapılan Mal Alımlarının Kanunda Öngörülen %10'luk Sınırın Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 inci maddesi (f) bendi ile 22 nci maddesi (d) bendinde yer alan parasal limitler dâhilinde temin edilen mal ve hizmet alımları ile yapım

işlerinin 2017 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneğin % 10'unu aştığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 'İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar' başlıklı 62 nci maddesinin (ı) bendinde; "ı) (Ek:4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun görüşü olmadıkça aşamaz." denilmektedir

Kanunun 'İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar' başlıklı 62 nci maddesinin (ı) bendinde; "ı) (Ek:4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun görüşü olmadıkça aşamaz." denilmektedir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 'Temel ilkeler' başlıklı 4 üncü maddesinde;

"(1) İdareler, yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

...

(7) Kurulun uygun görüşü olmadıkça, Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine mal alımı amacıyla konulacak ödeneklerin %10'unu aşamaz..." hükümleri yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliğinin '4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar' başlıklı 21 inci maddesinde ise özetle; 4734 sayılı Kanuna göre açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün, temel ihale usulleri olduğu, ancak temel ihale usullerinden biri ile alım yapılamadığı hallerde diğer usul ve yöntemlerle alım yapılmasının öngörüldüğü, 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların gerek Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar hariç 22 nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10 unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacakları, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %

10 oranını hesaplayacakları, % 10 oranının aşılması zorunluluğu doğması durumunda mahalli idarelerde üst yönetici tarafından uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunulacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Bütün bu satın almaların Kanunda belirtilen istisnalar hariç öncelikle bu usullerden biriyle yapılması gerekmektedir. Canik Belediyesi tarafından 2017 yılında Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar hariç 22 nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılan;

* Mal alımları için: Öngörülen ödeneğin %10'luk üst sınırı 488.135,62 TL iken, toplam yapılan harcamanın 2.647.741,96 TL olduğu ve bu tutarın bütçe ile öngörülen ödeneğin %54,24'üne tekabül ettiği,

* Hizmet alımları için: Öngörülen ödeneğin %10'luk üst sınırı 1.157.210,84 TL iken, toplam yapılan harcamanın 4.724.435,87 TL olduğu ve bu tutarın bütçe ile öngörülen ödeneğin %40,83'üne tekabül ettiği,

* Yapım işleri harcamaları için: Öngörülen ödeneğin %10'luk üst sınırı 3.273.057,78 TL iken, toplam yapılan harcamanın 10.554.386,66 TL olduğu ve bu tutarın bütçe ile öngörülen ödeneğin %32,25'ine tekabül ettiği,

Kurumun muhasebe kayıtları ve sorumlular tarafından verilen onaylı resmi belgelerin incelenmesinden anlaşılmıştır.

Sonuç olarak 2017 yılı Belediye bütçesinde mal alımları, hizmet alımları ve yapım işleri için ayrı ayrı öngörülen ödeneklerin, yukarıda listelendiği üzere, kanuni sınır olan %10 un çok üzerinde kalacak şekilde, Kanunun 21/f ve 22/d maddelerinde belirtilen yöntemler kullanılarak harcandığı, söz konusu % 10'luk sınırın mal alımları için 2.159.606,34 TL, hizmet alımları için 3.567.225,03 TL ve yapım işleri için ise 7.281.328,88 TL tutarında aşıldığı ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62. Maddesinin (1) bendinde belirtilen %10 limiti konusunda Belediyemizce azami gayret gösterilmekte olup, 2018 yılında alımların ihale ile yapılması hususunda azami hassasiyet gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Otopark Gelirlerinin Büyükşehir Belediyesi'ne Aktarılmaması

Belediye tarafından tahsil edilen otopark gelirlerin süresi içerisinde Büyükşehir Belediyesine aktarılmadığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “*Belediyeler Arası Hizmet İlişkileri ve Koordinasyon*” başlıklı 27’nci maddesinde “*İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkra da belirtilen amaç dışında kullanılamaz.*” hükmü yer almaktadır.

Kanunun “*Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri*” başlıklı 23’üncü maddesinde de;

“*Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.*” ifadeleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde büyükşehir ilçe belediyelerinin, imar mevzuatı uyarınca otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirlerin tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarmaları gerekmektedir.

Canik Belediyesi tarafından 2017 yılında imar mevzuatı uyarınca otoparkla ilgili olarak tahsil edilen 476.101,61 TL’nin Samsun Büyükşehir Belediyesi’ne aktarılmadığı ve böylece mali tablolarda bu tutarda bir hataya neden olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Samsun Büyükşehir Belediyesi’ne aktarılması gereken

otopark gelirleri ile ilgili olarak, ilgili Kurumla yazışmalar yapılmıştır. Kurumun kendi işlettiği otoparklardan elde ettiği geliri, 5216 sayılı Kanun'un 23. Maddesinin (f) bendinde belirtilen "...” gereği tarafımıza göndermesi gerekmekte olup, bu güne kadar Belediyemize herhangi bir ödeme yapılmamıştır. Belediyemizce de mağduriyet yaşamamak için, tahsil edilen otopark gelirleri kayıtlarımızda bekletilmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, Samsun Büyükşehir Belediyesinden kendilerine gönderilmesi gereken payın gönderilmemesi sebebiyle Büyükşehir Belediyesine 2017 yılı için toplamda 476.101,61 TL'nin aktarılmadığı belirtilmişse de, büyükşehir ilçe belediyelerinin, imar mevzuatı uyarınca otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirlerin tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarmaları gerekmektedir. Aksi takdirde 5216 sayılı Kanun gereğince gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanının şahsen sorumlu olacaktır. Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark gelirlerine ilişkin olarak Büyükşehir Belediyesi tarafından Canik Belediyesine ait payın aktarılmaması, Canik Belediyesinin Büyükşehir Belediyesine ait payı aktarmamasının gerekçesi olamaz. Bununla birlikte Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmeyen otopark gelirleri de tarafımızca sorgu konusu yapılacaktır. Herhangi bir kamu zararına sebebiyet vermemek adına Kamu İdaresi tarafından tahsil edilen otopark gelirlerinin süresi içerisinde Büyükşehir Belediyesine aktarılması gerekmektedir.

BULGU 10: Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Ayrı Bir Vadeli Hesapta Takip Edilmemesi

3194 sayılı İmar Kanununun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen otopark bedelleri için ayrı bir vadeli hesap açılmadığı görülmüştür.

Otopark Yönetmeliğinin 10'uncu ve 11'inci maddelerinde; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı ve otopark bedellerinin belediye sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak otoparklar için kullanılması gerektiği belirtilerek, bu meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

18.11.2015 tarihli 29536 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu

Haznedarlığı Genel Tebliğinin “Kaynakların Değerlendirilmesi ve Nemalandırılması” başlıklı 6’ncı maddesi

“(1) Kurumlar kısa vadeli kaynaklarını, vadesiz ve/veya vadeli mevduat, özel cari hesap ve/veya katılma hesabı ile repo/ters repo araçlarını kullanarak değerlendirir. Kısa vadeli kaynaklar için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı getiri oranı, TCMB tarafından haftalık olarak en son açıklanan, bankalarca TL üzerinden 1 aya kadar vadeli olarak açılan mevduatlara uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranının;

a) Gecelik vade açılması halinde % 70’inden,

b) 7 güne kadar vade açılması halinde % 80’inden,

c) 8 günden 30 güne kadar vade açılması halinde % 90’ından düşük olamaz” denilmektedir.

Sonuç olarak, Canik Belediyesi tarafından 2017 yılında tahsil edilen ve önceki yıldan devreden toplam 3.918.193,36 TL tutarındaki otopark bedelinin ayrı bir vadeli hesapta izlenilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılında tahsil edilen otopark bedelleri, Belediyemizin emanet hesaplarında bekletilen tutarların ödenmesinde kullanılmakta olup, vadesiz hesaplarda bekletilme gibi bir durumla karşılaşılmamaktadır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, tahsil edilen otopark bedellerinin emanet hesaplarında bekletilen tutarların ödenmesinde kullanılmakta olduğu belirtilmişse de, Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen otopark bedelleri için ayrı bir vadeli hesap açılması gerekmektedir. Ayrıca bu hesapta toplanılan para da yine Yönetmelikte belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılmalıdır. 2017 yılında tahsil edilen ve önceki yıldan devreden toplam 3.918.193,36 TL tutarındaki otopark bedelinin ayrı bir vadeli hesap açılarak takip edilmemesinin mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

BULGU 11: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Canik Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yönetmeliğin “Başvuru ve değerlendirme” başlıklı 6’ncı maddesinin 7’nci fıkrasının (a) bendinde;

“Özel mülkiyete konu taşınmazlarda işletmeci ile GHS; ilgili mevzuata aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilirler. ...” denilmiştir. Yine Yönetmelik’in “Geçiş hakkı ücretleri” başlıklı 9’uncu maddesinde;

“Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.

Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir.

Geçiş hakkı nedeniyle yapılacak keşif ücreti, sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesi nedeniyle taşınmazın tekrar eski haline getirilmesi bedeli, yer değişikliği bedeli, var olan faaliyeti durdurma bedeli ve benzeri adlarla alınan diğer bedeller ve tazminatlar, bu Yönetmelikte belirlenen ilkelere ve hükümlere uygun olmak kaydıyla ve taraflar arasında

yapılan geçiş hakkı anlaşmasında aksi belirtilmediği takdirde işletmeci tarafından ayrıca karşılanır.

Geçiş hakkının kullanılması süresince geçiş hakkının kullanılmasından dolayı mevcut bir yapının, yolun, zeminin tekrar eski haline getirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin hangi tarafta yapılacağı GHS tarafından belirlenir. Maliyeti işletmeci tarafından karşılanması suretiyle bu iş ve işlemlere ilişkin bedellerin belirlenmesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu işlere ilişkin birim fiyatları dikkate alınır.” hükmü yer almaktadır. Söz konusu düzenleme uyarınca işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik’te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik’e eklenmiştir.

Ancak yapılan denetim sonucunda, yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar doğrultusunda, Canik Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmediği ve bu itibarla Kurumun gelir kaybına uğratıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce süregelen uygulamada, altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesi hususunda herhangi bir işlem yapılmamaktadır. Tespitinizde belirttiğiniz eksikliğimizin telafisi hususunda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı belirtildiğinden, bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 12: Ön Mali Kontrol Sisteminin Kurulmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 58’inci maddesi gereğince kurulması gereken ön mali kontrol sisteminin kurulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 57’nci maddesinin birinci fıkrasında;

“Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön mali kontrol ve iç denetimden oluşur.” hükmü yer almaktadır.

Kanunun “*Ön malî kontrol*” başlıklı 58’inci maddesi Şu şekilde düzenlenmiştir:

“Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

Ön malî kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

Kamu idarelerinde ön malî kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgari kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler Maliye Bakanlığınca belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.”

İlgili hüküm çerçevesinde iki aşamalı olan ön mali kontrolün harcama birimlerinde asgari kontrol düzeyinde başlayıp mali hizmetler biriminde ön mali kontrole tabi tutulan malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşan bir süreç olarak sonuçlandırıldığı değerlendirilmektedir. Yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülen bu süreç idarelerin malî karar ve işlemlerinin sıhhati açısından önemli ve gerekli bir husustur.

Sonuç itibariyle, Canik Belediyesinin 2017 yılı denetiminde mali hizmetler birimi bünyesinde ön mali kontrol yapılmaması İdarenin mali karar ve işlemlerinin sıhhati açısından risk doğurmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Mali Hizmetler Biriminde ön mali kontrol için kişi görevlendirilmesi yapılmış olup, işleyiş konusunda henüz faaliyete geçmemiştir. Bundan böyle gerekli uygulama yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında her ne kadar, bulgu konusu duruma iştirak edilerek gerekli görevlendirmenin yapıldığı ancak işleyiş konusunda henüz faaliyete geçilmediği belirtilmişse de, 5018 sayılı Kanun’un öngördüğü ön mali kontrol sisteminin en kısa süre içinde faaliyete geçirilmesi gerekmektedir. Bulgumuza ilişkin husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****CANIK BELEDİYESİ 2017 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	2017	PASİF	2017
102 Banka Hesabı	492.534,56	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	7.708.875,29
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesa	48.030,74	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	2.586.207,76
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	10.238.250,65	333 Emanetler Hesabı	523.107,13
122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacakla	801.152,69	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	2.670.305,49
126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	52.760,22	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri He	1.677.124,69
127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	227.988,64	362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına	1.093.747,36
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	191.757,53	363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	4.210.614,56
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	89.394,54	368 Vadesi Geçmiş Ertelemiş Veya Taksitlen	9.314.051,58
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	236.495,00	372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	43.071,78
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	31.559.924,86	400 Banka Kredileri Hesabı	44.223.549,22
222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacakla	3.230.793,86	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	236.995,00
227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	6.379.562,48	472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	753.070,11
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler H	1.933.952,69	500 Net Değer/Sermaye Hesabı	28.091.775,66
241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırı	1.404.318,62	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	8.963.923,66
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	30.084.121,31	580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçlar	-8.460.336,43
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	462.174,81	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	19.673.646,43
252 Binalar Hesabı	22.129.814,83		
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	2.612.334,01		
254 Taşıtlar Hesabı	3.065.784,41		
255 Demirbaşlar Hesabı	3.095.317,94		
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-7.331.798,05		
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	11.360.406,29		
260 Haklar Hesabı	550.322,37		
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-550.322,37		
294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Dura	947.156,66		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.500,00		
AKTİF TOPLAM	123.309.729,29	PASİF TOPLAM	123.309.729,29

CANIK BELEDİYESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU							
HESAP KODU	1.	GELİR TÜRÜ	2017 YILI	HESAP KODU	1.	GİDER TÜRÜ	2017 YILI
600	1	VERGİ GELİRLERİ	13.142.213,94	630	1	PERSONEL GİDERLERİ	5.768.961,97
600	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	3.732.171,79	630	2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ	890.144,52
600	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	2.518.580,00	630	3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	32.931.337,93
600	5	DİĞER GELİRLER	24.697.798,87	630	4	FAİZ GİDERLERİ	4.183.576,53
600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GELİRLERİ	0	630	5	CARİ TRANSFERLER	539.940,04
600	25	KAMU İDARELERİNDEN BEDELSİZ OLARAK ALINAN	23.668.107,71	630	12	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLANAN	223.005,22
		TOPLAM	67.758.872,31	630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	72.680,00
				630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	3.475.579,67
						TOPLAM	48.085.225,88
						FAALİYET SONUCU	19.673.646,43